

AB Lidaborg Fågel
lidaborg@telia.com

Tillstånd till djurhållning

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i (B)

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger AB Lidaborg Fågel (556600-7166) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad slaktkycklingproduktion på fastigheten Skarstad 1:20 i Vara kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilagan till detta beslut.

Tillståndet gäller för djurhållning med högst 731 895 platser för slaktkycklingar.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av flugor, lukt eller annan påverkan undviks. Om olägenhet av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att olägenheten upphör.

Hantering av foder, organiska gödselmedel m.m.

3. Lagring, transport och annan hantering av fodermedel och organiska gödselmedel ska ske på sådant sätt att förorening

av yt- och grundvatten inte kan ske. Eventuellt läckage och spill ska omedelbart tas om hand.

4. Lagringsutrymme för fast fjäderfägödsel ska vara försett med tak och väggar så att gödseln skyddas mot nederbörd och i övrigt utformat så att riskerna för ammoniakavgång och luktolägenheter i omgivningen minimeras.
5. Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallar samt förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor i anslutning till anläggningen, ska samlas upp i behållare. Det ska finnas kapacitet att lagra vattnet som motsvarar minst 10 månaders produktion.

Dagvatten

6. Endast dagvatten som inte är förorenat får avledas till recipient via dike och fördröjningsmagasin.
Dagvattenanläggningen ska vara anordnad för provtagning av utgående dagvatten samt försedd med avstängningsanordning.

Energi

7. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med att byta ut fossila bränslen till förnybara samt minska energianvändningen. En energiåtgärdsplan som stöd för detta arbete ska finnas och ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Buller

8. Buller från verksamheten inklusive transporter inom gårdscentrum får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Tidsperiod	Begränsningsvärde
Vardag kl. 06.00–18.00	50 dBA
Lördag, söndag och helgdag kl. 06.00–18.00	45 dBA
Kväll kl. 18.00–22.00	45 dBA
Natt kl. 22.00–06.00	40 dBA

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och

beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

Kemikalier och avfall

9. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 procent av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Döda djur

10. Döda djur ska snarast transporteras till en godkänd destruktionsanläggning. I väntan på transport ska djuren förvaras på ett betryggande sätt ur smittspridnings- och luktsynpunkt.

Avyttring av organiska gödselmedel

11. Skriftliga avtal för mottagning av fjäderfägödsel ska finnas som motsvarar verksamhetens behov av spridningsareal. Om avtal helt eller delvis upphör att gälla och inga nya kommer i dess ställe, ska produktionen anpassas till den kvarvarande avsättningen.

Kontrollprogram

12. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Av kontrollprogrammet ska framgå mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska innefatta rutiner för provtagning av dagvattenutsläpp och

förslag på lämpliga åtgärder vid eventuell detektering av förhöjda halter av föroreningar.

Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Nedläggning

13. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det med att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter en anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in, om det finns behov av det.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande.

- D1. Skäligen åtgärder enligt energiåtgärdsplanen om fossilfria bränslen och energieffektivisering (villkor 7).

När tillståndet får tas i anspråk

Tillståndet får tas i anspråk tidigast när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningsstid)

Den utökade verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast fem år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet i den delen.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när den utökade verksamheten satts igång.

Tidigare tillstånd återkallas

Miljöprövningsdelegationen återkallar tillståndet från den 17 mars 2007 (diarienummer 87907-2006). Återkallelsen gäller från och med att detta beslut har fått laga kraft och det nya tillståndet tagits i

anspråk. Samtidigt upphör beslutet om ändring av villkor, som hör till det återkallade tillståndet, att gälla. Återkallelsen görs med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6 miljöbalken.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgsbygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen Västra Götaland och hos kommunkansliet eller motsvarande i Vara kommun.

Kungörelsedelgivningen sker med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

AB Lidaborg Fågel (sökanden) bedriver tillståndspliktig slaktkycklingproduktion och planerar nu att utöka produktionen för att göra verksamheten mer konkurrenskraftig.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Miljöprövningsdelegationen gav den 17 mars 2007 (diarienummer 87907–2006) tillstånd till matfågelproduktion. Delegationen beslutade den 6 september 2023 (diarienummer 28316–2023) om ändring av två villkor i tillståndet.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en specifik miljöbedömning ska göras.

Som ett första steg i den specifika miljöbedömningen har sökanden samrått med myndigheter, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet har handlat om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (avgränsningssamråd).

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 18 juli 2024. Efter kompletteringar har ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgsbygden samt remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun, Trafikverket och Räddningstjänsten Skaraborg.

Yttranden har kommit in från samtliga fyra remissinstanser. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd att på fastigheten Skarstad 1:20 i Vara kommun bedriva utökad djurhållning med slaktkycklingproduktion omfattande högst 731 895 platser för slaktkycklingar.

Utökningen ska göras genom att fyra nya stallar ska byggas på östra sidan av gårdscentrum.

Sökandens åtaganden inom ramen för det allmänna villkoret

Vatten

- Dokumentation av vattenåtgång.
- Automatiserat övervakningssystem för detektion av vattenläckor.
- Högtryckstvättar används vid rengöring. För att ytterligare spara vatten sker sopning av stallarna efter utgödsling inför tvätt.
- Vattennipplar med spillkoppar.
- Konstant övervakning med larm på dricksvattenutrustning.

Foder

- Fasutfodring med en foderblandning anpassad till de specifika kraven för produktionsperioden.
- Användning av godkända vatten/fodertillsatser som förbättrar djurens näringsupptag och därmed minskar näringsförluster till gödseln.

Energi

- Högeffektiva system för uppvärmning/kylning och ventilation.

- Uppvärmning och ventilation är datorstyrt och automatiserat för bästa möjliga stallmiljö i förhållande till energiförbrukning.
- Väggarna i befintliga och planerade stall är av material med god värmeisolering.
- Användning av energieffektiv belysning.
- Uppvärmning, som dominerar energiförbrukningen, sker med fossilfri energi.

Gödsel

- Lagringskapacitet finns hos AB Lidaborg fågel i händelse av logistikproblem hos gödselköpare.

Kemikalier

- Stalltvätt föregås av sopning, och genomförs huvudsakligen med vatten utan rengöringsmedel.

Avfall

- Tillstånd till kadavereldning.
- Sortering av återvinningsbara material.

Transporter

- Fodertransporter planeras så att de sker med fulla lastbilar.
- Djurtransporter sker under koncentrerade perioder och inte löpande vilket ger tidsbegränsad störning.

Lukt och Ammoniak

- Utfodringssystem och stallsystem är utformat för att minimera foder- och vattenspill och hålla ströbädden så torr som möjligt.
- Effektiva fläktar är prioriterat.

Klimatpåverkan

- Årlig stallbalans i beräkningsverktyget VERA.
- Förnybara energikällor är prioriterat.

Buller

- Lokaliseringen är vald med hänsyn till att det inte finns några känsliga objekt i närområdet.
- Placering av fodersilos görs med hänsyn till att hålla foderledningar och transportvägar av foder inom området så korta som möjligt.
- Byggnader är ljudisolerade och all utrustning placerad inomhus.
- Högeffektiva, steglösa fläktar med låg bullernivå väljs vid nybyggnation och vid fläktbyten.
- Bullerkontroll ingår som en naturlig del i samband med underhållsåtgärder.

Damm

- Dammsuget stallströ används till ströbäddarna.

- Pelleterat foder används.

Dagvatten

- Gårdsplan och hårdgjorda ytor hålls alltid rena.
- Eventuellt spill på gårdsplan och hårdgjorda ytor tas omedelbart omhand.
- Möjlighet att stänga dagvattentransport finns, för att undvika förorening att nå recipient.

Spillvatten

- Förorenade gårdsytor hålls så små som möjligt.
- Minimera vattenanvändningen.
- Tvättvatten från tvättning av stallarna avleds till tvättvattenbehållare.
- Spillvatten från personalrum avleds till av kommunen godkänd enskild avloppsanläggning.
- Spridning av tvättvatten sker på åkermark av extern aktör.

Driftstörning, olycksrisker samt försiktighetsåtgärder

- Lagringskapacitet finns hos AB Lidaborg Fågel i händelse av logistikproblem hos gödselköpare.
- Möjlighet att stänga dagvattentransport finns, för att undvika förorening att nå recipient.
- Det säkerställs att minst 144 m³ lagringskapacitet alltid ska finnas tillgänglig för eventuellt släckvatten.
- Dagvattenanläggningen utformas på ett sådant sätt att det enkelt går att placera en pump för att återcirkulera släckvatten vid en eventuell brand.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

- Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallar samt förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor i anslutning till anläggningen ska samlas upp i behållare.
- Lagringsutrymme för fast fjäderfägödsel ska vara försett med tak och väggar, så att gödseln skyddas mot nederbörd.
- Skriftliga avtal för mottagning av fjäderfägödsel ska finnas som motsvarar verksamhetens behov av spridningsareal.
- Verksamhetsutövaren ska fortlöpande arbeta med att byta ut fossila bränslen till förnybara. Verksamheten upprättar en energiåtgärdsplan som stöd för detta arbete. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk. Planen ska uppdateras och hållas aktuell.
- Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till

tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk.

De verksamhetskoder som gäller för verksamheten

Den verksamhet som beskrivs i ansökan omfattas av följande verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

1.10-i (B) anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfän.

Verksamheten omfattas av viss annan lagstiftning

Verksamhetskoden ovan som slutar med -i innebär att verksamheten är en industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen (2013:250).

Ansökan innehåller en utredning om statusrapport.

Se även nedan under rubriken *Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet*.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Sökanden har sedan 2007 en tillståndspliktig slaktkycklinguppfödning på fastigheten. Kycklingproduktionen bedrivs i totalt åtta avdelningar med sammanlagt 131 895 djurplatser. Total produktionsyta uppgår till 5 727 m². Produktionen är uppdelad i två olika uppfödningssystem; konventionell respektive långsamtväxande slaktkyckling. Djuren går på ströbädd med fri tillgång på foder och vatten. Beroende på vad slakterierna efterfrågar kan djuren slaktas ut som hel kyckling eller som slaktkropp för detaljstyckning. Utifrån uppfödningssystem säljs slaktdjuren till olika företag för vidare förädling.

All stallgödsel säljs. Sökanden förfogar inte över egen åker-/spridningsareal.

Ansökt verksamhet

Sökanden vill utöka produktionen på befintlig fastighet för att göra produktionsenheten mer konkurrenskraftig. Ansökan om tillstånd uppgår till totalt 731 895 slaktkycklingsplatser, motsvarande 3 660 djurenheter (de). Utökningen planeras för fyra nya stallar på östra sidan av verksamhetsområdet. Var och en av de nya stallarna blir 150

x 40 m med 15 m mellanrum. Varje stall kommer att ha 32 luftdon på taken.

Förhållandena på platsen

Huvudalternativet för lokalisering av den utökade djurhållningen är i direkt anslutning till befintlig verksamhet. Verksamhetsområdet omges av åkermark. Marken som ska bebyggas är åkermark. Åkermarken som tas i anspråk är visserligen en viktig del i Sveriges livsmedelsproduktion i form av växtodling, men marken kommer dock framledes också användas till livsmedelsproduktion fast i förädlad form där spannmålsprodukten utgör foder i djurhållningen.

En arkeologisk utredning är genomförd i januari 2024. Den visar att inga natur- eller kulturvärden kommer att påverkas av utbyggnaden.

Inom 500 m från verksamhetsområdets ytterkant på fastigheten Skarstad 1:20 finns fem bebodda fastigheter, ytterligare två med obebodda hus samt fem fastigheter utan bostadshus. Inom en km radie finns 36 fastigheter med eller utan boenden.

Användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen

Friska djur har bättre foderutnyttjande vilket i sin tur ger lägre belastning på miljön. Styrning och övervakning av många processer sker elektroniskt och automatiskt. Det ger goda möjligheter till uppföljning och effektivisering av verksamheten.

Den huvudsakliga vattenförbrukningen kommer att utgöras av dricksvatten till djuren. I övrigt används vatten för tvätt av stallar, rengöring av foderanläggningen samt dusch, tvätt, WC och dricksvatten för personalen. Det går åt mest vatten i slutet av en uppfödningssomgång. I praktisk produktion pågår ett flertal uppfödningssomgångar parallellt i verksamhetens avdelningar. Dock har de olika startdagar för att utjämna den totala produktionen. Det finns därmed alltid kycklingar av olika åldrar i produktionen som helhet. Totalt kommer vattenbehovet att öka från 16 till 82 m³ per dygn.

Flera nya dricksvattenbrunnar kommer att grävas. De placeras preliminärt angränsande till den befintliga flispannan, men slutlig placering och antal kan komma att påverkas av kommande borrningsresultat. Det finns därutöver möjlighet att koppla på det kommunala vattennätet. De tre befintliga borrhålen har en sammanlagd uttagskapacitet på 4 607 liter per timme.

Vattenförbrukningen mäts och dokumenteras för hela anläggningen. Daglig automatisk och manuell besiktning uppmärksammar vattenläckor. Utrustningens funktion kontrolleras regelbundet och kalibreras vid behov.

Foder köps in som färdigfoder.Utfodringssystemet matar kontinuerligt ut det pelleterade torrfodret till foderstationer i stallarna. Kycklingarna har fri tillgång dygnet runt. Djurens foderomvandling räknas ut och utvärderas för varje kull för anpassning. Fodret är verksamhetens viktigaste råvara jämte vatten. Verksamheten arbetar aktivt för att inte spilla foder i eller utanför anläggningen.

Energianvändning

Störst energianvändning står uppvärmning av stallarna för och uppgår till ca 80 % av den totala användningen. Förnybar energikälla används. Ventilationen är den del som använder mest el och sommartid är behovet som störst för fläktdriften. En energikartläggning är gjord 2024. Direkt energianvändning i den befintliga verksamheten uppgår till 2 335 000 kWh varav 2 105 000 kWh utgörs av värme från fliseldning. I den planerade verksamheten beräknas fliseldningen ligga kvar på samma nivå medan elanvändningen ökar från 230 000 kWh till 3 050 000 kWh.

Värmen för uppvärmning av stallarna kommer idag från en 400 kW träfliseldad förbränningsanläggning. För uppvärmning av de nya stallarna diskuteras ytterligare en fossilfri energikälla i form av bergvärme.

Verksamheten har lastmaskiner och teleskoplastare för inomgårdsarbeten samt ett dieseldrivet reservkraftverk. Verksamheten kommer att öka användningen av diesel från ca 5 m³ diesel per år till 7,5 m³. Dieseln förvaras i godkänd cistern, invallad och under tak.

Gödselhantering

Stallgödseln hanteras som ströbäddsgödsel. I samband med omgångsbyte tas gödselbädden ut och avdelningen tvättas. Gödseln transporteras vidare till lagringsutrymme i väntan på att köpare kommer och hämtar. Befintligt lagringsutrymme är 2 000 m³. Tre ytterligare gödsellagringsutrymmen kommer att byggas i takt med att verksamheten expanderar och den sammanlagda kapaciteten

kommer att uppgå till 8 000 m³. Nya lagringsutrymmen placeras i anslutning till det befintliga.

Stallgödselproduktionen i den befintliga verksamheten uppgår till 2 169 m³ per år och efter omsättningsförluster i lager till 1 952 m³. I den utbyggda verksamheten beräknas stallgödselproduktionen öka till 12 037 m³ och efter omsättningsförluster till 10 834 m³. Kravet på minst 10 månaders lagringskapacitet i den utbyggda verksamheten kommer därmed att motsvara 8 527 m³ och med hänsyn taget till omsättningsförlusterna till 7 523 m³.

Tvättvatten från stallarna samlas i en 550 m³ brunn och transporteras bort i tät container. Tvättvattenproduktionen uppgår i befintlig verksamhet till 255 – 265 m³ per år. I den planerade verksamheten beräknas produktionen bli motsvarande 630 – 650 m³ per år. 10 månaders produktion motsvarar 520 – 540 m³ och därmed är den befintliga lagringskapaciteten tillräcklig.

I befintlig och planerad produktion hämtas gödseln av köparen vid tillfället för utgödsling. För närvarande finns kontrakt med flera gödselköpande växtodlingsföretag. Från och med 2025 avtalas dock hela verksamhetens gödselproduktion till en nybyggd biogasanläggning i Götene.

Utsläppskällor

Lukt uppkommer normalt sett från djurstallar, gödsellager och vid hantering av stallgödsel samt kan uppkomma vid lagring av kadaver. Ammoniakavgång kan relateras till lukt i djurhållningen, då båda utsläppskällorna i stor utsträckning påverkas av samma faktorer. I övrigt sker klimatgasutsläpp från produktion av insatsvaror, i det här fallet främst från fodertillverkning, avgång av metan i djurhållning och stallgödselhantering, avgång av lustgas från stallgödsel samt koldioxid från produktion och användning av fossila bränslen. Direkt metanproduktion från enkelmagade djur som fjäderfä är liten i förhållande till de mängder som avgår från gödselhanteringen. Den är också försumbar jämfört med idisslande djur som producerar metan i samband med fodersmältningen.

Ammoniakavgången i den befintliga verksamheten är beräknad till 8 565 kg per år. Ammoniakavgången beräknas öka till 47 529 kg per år efter ansökt utökning. I siffrorna utgör avgången från stallar 37 % och resterande del från lagringen. I den beräknade avgången är därmed inte ammoniakavgång från spridning av gödsel på fält

inräknad, då gödseln i det här fallet avyttras från verksamheten före spridning.

Hantering av avfall

Uppkomsten av avfall är begränsad. Den största avfallskategorin är döda djur (kadaver) som förbränns på plats i egen panna enligt tillstånd från Jordbruksverket. Mängden beräknas uppgå till 83 200 kg per år. Nuvarande tillstånd från Jordbruksverket medger förbränning av 10 000 kg per år för pannan Mekano (400 kW).

Transporter

Tunga transporter kommer totalt att öka från 345 till 945 st per år. Huvuddelen av transporterna avser foder, stallgödsel och kycklingar (in och ut). Ca 40 % av antalet transporter avser transport av slaktfärdiga kycklingar från verksamheten till slakteri.

Övervakning och kontroll av verksamheten

Ett övervaknings- och kontrollprogram tas fram med följande huvudpunkter:

- Utbildning och ansvarsfördelning.
- Förebyggande kontroll och underhåll.
- Övervakning av emissioner och resursförbrukning.

Statusrapporten

Utredning av statusrapport har gjorts. Sökanden beslutar med ledning av den utredning som gjorts att en statusrapport inte behöver upprättas.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Lokalisering

Området runt fastigheten utgörs till övervägande del av jordbruksmark. Området har befintlig bullerpåverkan från väg E20. Närmaste område med planbestämmelser är samhället Tråvad på ett avstånd av 3,5 km. Övriga samhällen i närheten med detaljplaner är Vara och Emtunga. Vara kommun har ett antal pågående arbeten med detaljplaner, men ingen av dessa arbeten påverkar avstånden mellan samhällena och verksamheten. Vara kommun antog 2013 en översiktsplan som sträcker sig till 2030. I översiktsplanen finns inget som direkt påverkar verksamheten eller dess närområde.

Synintrycket för nuvarande verksamhet har en måttlig betydelse på platsen. En utökning av verksamheten i form av nybyggnation kommer inte förändra det förhållandet. Inte heller besökare till Fyrunga kyrkby påverkas av byggnaderna då verksamhetsområdet skymms av en skogsridda vid ån Lidan.

Närmaste riksintresse (naturvård) är del av ån Lidan ca 1,4 km nordöst om verksamhetsområdet. Den utökade verksamheten kommer inte att störa riksintresset. Därutöver kommer inte verksamheten heller att störa andra skyddsvärden ur natur- och kulturmiljösynpunkt, såsom fyndplats eller annan natur- och kulturmiljö.

Alternativ lokalisering och utformning

I den alternativa lokaliseringen utformas de planerade stallbyggnaderna likadant som i huvudalternativet, men lokaliseras i stället ca 200 meter väster om befintligt gårdscentrum på åkermark. Alternativet innebär att byggnaderna hamnar i nära anslutning till befintliga vattenbrunnar och kommer att kräva kulvertering av intilliggande bäck (Fjätessbäcken) för att möjliggöra sammanbindning av befintlig och planerad slaktkycklingsanläggning.

Nollalternativet

Nuvarande produktionsenhet är för begränsad för att ge rimlig lönsamhet. Utan nytt miljötillstånd för utbyggnad äventyras anläggningens långsiktiga ekonomi och framtid.

Miljöeffekter

Lukt uppkommer normalt från djurstallar, gödsellager och vid hantering av stallgödsel. Den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig, vilket gör att luftströmmar med eventuell lukt når framför allt områden nordost om anläggningen. Golvvärme, bra ventilation och utfodringssystem med minimering av spill, säkerställer en torr och lucker ströbädd som avger mindre ammoniak och lukt. Stallgödsel transporteras bort direkt vid utgödsling och lagras ej på platsen. Dörrar och fönster till anläggningen hålls alltid stängda och hindrar därmed både lukt och buller att nå omgivningen.

Produktionen är en IED-verksamhet och har därmed att förhålla sig till begränsade utsläppsnivåer för ammoniak från djurstall, så kallade BAT-AEL. BAT-AEL för slaktkycklingproduktion medger utsläpp i intervallet 0,01 – 0,08 kg NH₃ per djurplats och år. Beräknade

utsläpp i den utökade verksamheten uppgår till 0,024 kg per djurplats och år, vilket innebär att utsläppsbegränsningen kommer att klaras.

Åtgärder för att minska avgång av ammoniak är desamma som för lukt. Ammoniakavgångens påverkan på vattendragen i området är beroende av ett flertal faktorer, varav deposition direkt på vattenytan i vattendragen bedöms som försumbar då dessa täcker en försvinnande liten andel av arealen i området. Kvävedeposition på markytan i området kan antingen tas upp av växtligheten, lagras i marken eller bidra till utlakning till yt- eller grundvatten.

Om förutsättningen för beräkningar är att all ammoniak som släpps ut från stallar och gödsellager deponeras inom 50 km från anläggningen, motsvarar det 0,060 kg NH₃ per hektar som tillförs omgivande mark årligen. Merparten av depositionen tas upp av vegetationen men en mindre del bidrar till en ökad utlakning jämfört med om marken utgörs av permanent bevuxen ogödslad mark. I det sammanhanget bedöms den ökade kvävedepositionen ha en försumbar inverkan. Det är inte tydligt vilken betydelse kvävetillförseln har på övergödningen av vattendragen i området, då fosfor utgör den begränsade faktorn i inlandsvatten och ligger till grund för klassningen av övergödningstatus inom ramen för vattendirektivet.

Med ledning av ovanstående bedömer sökanden att den planerade verksamheten inte kommer att påverka närliggande vattendrags möjlighet att nå god ekologisk status.

Ambitionen för verksamheten är att klimat- och miljömässigt gå så långt det är möjligt genom att den huvudsakliga energikällan är skogsflis och ved. Det huvudsakliga avfallsslaget kadaver ska inte transporteras bort utan eldas tillsammans med flis och en solcellsansläggning kan bli aktuell för att i möjligaste mån leda till självförsörjning av el.

Dagvatten från takytor och gårdsplan bedöms vara rent och kan avledas till recipient. Förorenade gårdsytor begränsas till ett minimum genom inbyggnad av foderanläggning och lagerdelar samt utlastning av djur under tak. Släckvatten och förorenat vatten från hårdgjorda ytor leds till tvättvattenbrunnen. Ett fördröjningsmagasin kommer att anläggas i anslutning till dagvattenutlopp. Dike och fördröjningsmagasin kommer tillsammans att förvara ca 3 800 m³ vatten. Syftet med

fördröjningsmagasinet är både att fungera flödesutjämnande dels att inloppet till diket går att stänga för att i händelse av brand kunna dämna upp eventuellt släckvatten. Även dagvattenbrunnar och uppsamlingsbrunnar går att stänga i händelse av utsläpp eller brand.

Därutöver beräknas de nya stallgolvytorna samt hårdgjorda ytor utanför stallarna, vid fem cm lagringshöjd innanför trösklar och sarger, medge 1 950 m³ lagringskapacitet för exempelvis släckvatten före provtagningsbrunnarna som är placerade före avledning till dike och fördröjningsmagasin.

Spillvatten utgörs i huvudsak av vatten från tvätt av stallar. Mindre mängder spillvatten uppstår från dusch, disk, tvätt och toalett i personalutrymmena. Detta spillvatten leds till av kommunen godkänd avloppsanläggning. Tvätt av stallutrymmen sker med stängda dörrar. Allt vatten från stallutrymmen leds ut till spolvattenbrunnen. Brunnen har kapacitet att lagra 550 m³ vilket är tillräckligt för att lagra tvättvatten i befintlig produktion i ca 24 månader. Brunnens kapacitet beräknas även räcka till för minst 10 månaders lagringskapacitet för hela den ansökta utökningen, då den beräknade mängden tvättvatten för 10 månaders produktion uppgår till 520 – 540 m³.

Vattenförbrukning

Den beräknade vattenförbrukningen vid full utbyggnad är 30 000 m³ per år, vilket motsvarar 82 200 liter per dygn eller 3 425 liter per timme. Även om en kycklings vattenbehov ökar kraftigt under uppfödningstiden, så är djuren samtidigt uppdelade i ett flertal separata uppfödningssomgångar på gården. Dessa omgångar är förskjutna till varandra i tid och det finns alltid kycklingar i olika åldrar, vilket gör att vattenbehovet är relativt utjämnat över tid. Den sammanlagda brunnskapaciteten är beräknad till 4 607 liter per timme. Sökanden har uppgivit att det planeras för upp till tre nya egna vattentäktar samt att det finns möjlighet att koppla in kommunalt vatten.

Beredskap för olyckor

I överensstämmelse med BAT-slutsats 2 som behandlar beredskap som ska finnas för hur företaget hanterar oväntade utsläpp och olyckor, har sökanden gjort riskbedömningar och upprättat rutinbeskrivningar som ingår i egenkontrollarbetet vilket utförs i samarbete med Hushållningssällskapet Västra.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att sökanden ska få tillstånd till den ansökta verksamheten.

Länsstyrelsen accepterar det villkor som sökanden föreslår för skriftliga avtal gällande verksamhetens avsättning för fjäderfägödsel.

Länsstyrelsen anser inte att sökandens förslag på villkor för tvättvattenhantering, lagring av fjäderfägödsel, energiåtgärdsplan respektive kontrollprogram är tillräckliga och anser att miljöprövningsdelegationen även bör ställa krav på

- Minst 10 månaders lagringskapacitet för tvättvatten,
- Att lagringsutrymmet för fjäderfägödsel ska vara utformat så att även riskerna för ammoniakavgång och luktolägenheter till omgivningen minimeras,
- Energiåtgärdsplanen för utbyte av fossila bränslen ska uppdateras minst vart femte år. Planen bör dessutom fokusera på ett fortlöpande och systematiskt arbete för minskad energianvändning. Lämpligen förenas villkoret med en delegation för tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva vilka energihushållningsåtgärder som ska vidtas.
- Att det av kontrollprogrammet ska framgå mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet bör innefatta rutiner för provtagning av dagvattenutsläpp och förslag på lämpliga åtgärder vid eventuell detektering av förhöjda halter av föroreningar. Verksamheten bör också följa påverkan på vattenrecipienter i ett större perspektiv, t.ex. genom att fortsätta medverka som medlem i områdets Vattenråd.

Ett förslag till kontrollprogram bör lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Länsstyrelsen lämnar ytterligare förslag på villkor för hantering av eventuella lukt- och flugolägenheter mm, hantering av fodermedel och stallgödsel, dagvatten, verksamhetens buller, kemikalie- och avfallshantering, hantering av döda djur samt nedläggning av verksamheten.

Länsstyrelsen bedömer att den motivering sökanden gett till varför en statusrapport inte behöver upprättas är tillräcklig.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden tillstyrker ansökan om utökad djurhållning.

Nämnden har utfört regelbunden tillsyn av verksamheten och gör bedömningen att verksamheten bedrivs i enlighet med kraven i miljölagstiftningen samt uppfyller villkoren i det nuvarande tillståndet. Nämnden bedömer att verksamheten, med väl uppsatta villkor, kan bedrivas utan störning för närboende och med acceptabel risk för eventuell påverkan på miljön.

Trafikverket

Trafikverket har granskat de kompletta ansökningshandlingarna och har inget att erinra. Trafikverket tillstyrker därmed ansökan.

Räddningstjänsten Skaraborg

Då inga beräkningar har gjorts i framtiden komplettering rekommenderar Räddningstjänsten att en dimensionerande släckvattenvolym på 144 m³ används i släckvattenutredningen. Det ska säkerställas att minst denna volym finns tillgänglig i fördröjningsmagasinet.

Räddningstjänsten önskar att utformningen av anläggningen för hantering av släckvatten utformas så att det är möjligt och enkelt att placera en pump för att återcirkulera släckvatten vid en brand. Detta kan exempelvis göras genom att det vid stängventilen finns en tillgänglig brunn där Räddningstjänsten kan placera en pump.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökanden accepterar Länsstyrelsens yttrande och förslag på villkor, utan vidare bemötande.

Sökanden accepterar Räddningstjänstens anmodande om en tillgänglig kapacitet för släckvattenvolymen 144 m³ och bedömer att

den ryms väl inom den planerade anläggningen. Vidare kommer sökanden att ombesörja möjligheten att placera en pump vid fördröjningsmagasinet.

Sökanden avser inte att bemöta yttrandena från den kommunala nämnden eller Trafikverket.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att miljöbedömningen ska kunna slutföras. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan omfattar är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250) krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att den verksamhet som ansökan omfattar medför föroreningskada. Därför krävs ingen statusrapport i detta fall.

Är verksamheten tillåtlig?

Lokalisering

Verksamheten är belägen i ett öppet odlingslandskap som präglas av åkermark med lantbruksverksamhet. Den befintliga tillståndspliktiga verksamheten utökas i och med den aktuella ansökan. I huvudalternativet byggs tillkommande stallar samlat och omedelbart öster om befintligt gårdscentrum. Utökningen är omfattande och innebär att befintlig produktion med 131 895 djurplatser byggs ut till totalt 731 895 djurplatser vid samma gårdscentrum. Det blir fyra nya stallbyggnader, där var och en mäter 150 x 40 m. Stallarna byggs parallellt med varandra och med 15 m mellanrum. Det nya området

kommer att omfatta ca 4,4 ha inklusive nödvändiga logistiktor vilket sker på produktiv jordbruksmark. Då gårdscentrum omges helt av jordbruksmark bedömer Miljöprövningsdelegationen ändå att det är tillåtet att ta den marken i anspråk för den nu aktuella utbyggnaden, då den tas i anspråk för jordbrukets behov och då samordningsvinsterna för den befintliga verksamheten är skäliga i stället för att etablera utbyggnaden på annan plats.

Utbyggnaden gör att de yttre gränserna för gårdscentrumet kommer något närmare närboende i östlig och nordöstlig riktning. Avstånden kommer i de fallen ändå att uppgå till ca 350 m. Avstånd till närmaste detaljplanlagda områden (Vara, Emtunga och Tråvad) är 3,5 – 4,5 km, sydväst och söder om verksamheten.

Den arkeologiska utredningen som genomfördes 2024 på platsen för huvudalternativet visade att inget av arkeologiskt intresse kunde påträffas.

Enligt samrådsredogörelsen har inga synpunkter lämnats in av närboende. Närboende har heller inte yttrat sig över tillståndsansökan under kungörelsetiden. Av de yttranden som lämnats in av myndigheter har inga invändningar framförts angående huvudalternativets lokalisering. Enligt tillsynsmyndigheten bedrivs den befintliga verksamheten enligt miljölagstiftningens krav och en utökad verksamhet bedöms kunna bedrivas på platsen utan störning för närboende och med acceptabel risk för eventuell påverkan på miljön.

Avgränsning av verksamhet

Sökandens verksamhet omfattar djurhållning med tillhörande följdverksamheter. Av ansökan framgår att all stallgödsel hittills avyttras till externa köpare såsom växtodlingsföretag. I planerna för framtiden finns en skriftlig avsiktsförklaring om att stallgödseln kommer att avyttras till en planerad biogasanläggning i kommunen. Följdverksamheten stallgödselhantering bedöms i detta fall bli avgränsad till hantering i stallarna och i samband med lagring av den producerade stallgödseln. Av det befintliga tillståndet framgår att verksamheten redan vid den tidigare tillståndsprövningen inte förfogade över egen spridningsareal utan avyttrade all stallgödsel.

Den producerade stallgödseln i den planerade produktionen kommer att kräva drygt 2 500 ha spridningsareal, enligt gällande begränsning med genomsnittlig tillförsel av högst 22 kg fosfor per ha och år. Enligt Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2004:62 är

jordbruksföretag med mer än 10 djurenheter skyldiga att dokumentera uppgifter om bortförd stallgödsel. Dokumentationen ska därför hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Medför verksamheten att miljökvalitetsnormerna kan följas?

Stallgödsel och tvättvatten lagras i särskilda lagringsutrymmen och inget spillvatten från detta släpps till recipient. Från gödsellagren avyttras hela gödsel- och tvättvattenmängden. Endast rent dagvatten från tak och hårdgjorda ytor avleds till recipient via öppet dike och ett vattenfördröjningsmagasin. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten fortsatt ska kunna bedrivas så att miljökvalitetsnormerna för vatten kan nås.

BAT-slutsatser

Som industriutsläppsverksamhet omfattas verksamheten av beslutade BAT-slutsatser¹ för fjäderfäproduktion.² BAT-AEL (det vill säga BAT-slutsatser som innehåller begränsningsvärden för utsläppsnivåer) för djurhållning avser utsläpp av ammoniak från stallar. Utredningen och redovisningen visar att verksamhetens utsläpp ligger inom tillåtna intervall för aktuell djurkategori efter utökning. I genomgången av samtliga övriga BAT-slutsatser har sökanden visat hur verksamheten förhåller sig till dessa. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten fortsatt ska kunna uppfylla BAT-slutsatserna på ett godtagbart sätt efter utökning av verksamheten.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas (mer om dessa nedan) anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten med lokalisering enligt huvudalternativet.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör

¹ BAT = Best Available Technique (bästa tillgängliga teknik).

² Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302 av den 15 februari 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten.

Villkor 2 (allmänt)

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor om att verksamheten ska bedrivas så att olägenheter förebyggs och att om sådana ändå uppstår ska verksamhetsutövaren vidta sådana effektiva åtgärder så att olägenheterna faktiskt upphör. Villkoret är vanligt förekommande för motsvarande verksamheter och Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkoret även ska föreskrivas i detta fall.

Villkor 4 (hantering av foder, organiska gödselmedel mm)

Lagringsutrymme med tak och väggar förhindrar uppfuktning av den torra gödseln och minskar luft rörelser i gödsellagret. Genom att hålla fastgödsel från fjäderfä torr även under lagringsperioden kan växtnäringssläckage i form av ammoniakavgång samt lukt begränsas. Med att "...i övrigt utformat så att riskerna för ammoniakavgång och luktolägenheter i omgivningen minimeras" menas till exempel att byggnaden ska vara utformad på ett sådant sätt att luftväxling mellan lagret och omgivande miljö begränsas.

Villkor 5 (hantering av foder, organiska gödselmedel mm)

Utöver sökandens förslag på villkor för hantering av tvättvatten och förorenat dagvatten har Länsstyrelsen föreslagit att minst 10 månaders lagringskapacitet ska finnas. Tvättvattnet betraktas som förorenat av gödselrester mm och kan därför jämföras med stallgödsel från fjäderfä i övrigt. Det överensstämmer även med kraven i liknande tillstånd för djurhållning.

Villkor 6 (dagvatten)

Den utökade verksamheten kommer att, utöver de redan befintliga hårdgjorda markytorna och taktor, få ett tillskott på ytor som samlar dagvatten från nederbörd på ca fyra hektar. Dagvattnet leds via ett ca 400 meter långt dike och anslutande fördröjningsmagasin på ca 1 350 m³ vidare till recipient. Det finns anledning att förse dagvattenhanteringen med såväl möjligheter att provta vattnet som att stänga av flödet till recipient, i händelse av risk för förorenade utsläpp. Av ansökan framgår att provtagningsbrunnar placeras före utlopp till dike.

Av ritningar som bifogats ansökan framgår att sökanden planerat att även placera avstängningsventiler för dagvatten efter

provtagningsbrunnarna i systemet. Som Länsstyrelsen påpekat behöver i det fallet brunnarnas ovankanter vara på minst samma höjd eller högre än högsta lagringshöjd för eventuellt släckvatten i stallar och på hårdgjorda ytor, annars riskerar brunnarna att fungera som bräddavlopp vid stora vattenmängder. Alternativt kan avstängningsventiler placeras före provtagningsbrunnarna.

Villkor 7 och D1 (energi)

Länsstyrelsen har föreslagit att sökandens villkorsförslag om att arbeta för utbyte av fossila bränslen till förnybara med hjälp av en energiåtgärdsplan, bör kompletteras med krav på uppdatering minst vart femte år. Miljöprövningsdelegationen delar den synpunkten och bedömer att möjligheterna ökar för ett fortlöpande och systematiskt arbete. Genom att bredda villkoret att även omfatta minskad energianvändning generellt, förstärks också möjligheterna att uppfylla BAT-slutsats 8 enligt industriutsläppsdirektivet som handlar om val av bästa tillgängliga teknik för effektiv energianvändning. Det finns ofta såväl miljömässiga som ekonomiska vinster att hämta vid ett löpande energieffektiviseringsarbete.

Villkor 8 (buller)

Sökanden har inget bullervillkor för verksamheten i befintligt tillstånd. Länsstyrelsen har dock föreslagit ett bullervillkor med begränsningsvärden som bygger på Naturvårdsverkets vägledning för industribuller och hänvisar främst till att det är en betydande utökning som sökanden planerar samt att verksamheten är lokaliserad i en öppen slättbygd med få naturliga bullerhinder. Miljöprövningsdelegationen delar bedömningen om att det är skäligt att införa ett villkor för buller.

Villkor 12 (kontrollprogram)

Den tillståndsgivna verksamhetens påverkan på vattenförekomster kan ses som begränsad, då spridning av organiska gödselmedel inte sker inom sökandens verksamhet. Gödseln avyttras istället och sprids på åkermark inom ramen för andra verksamheter. Däremot är den ansökta verksamheten omfattande, sett till djurhållningens planerade storlek. Stora mängder djur, foder och gödsel ska hanteras såväl inomhus som utomhus vid gårdscentrum. Det kan därför inte helt bortses från risken för viss förorening och viss övergödning till följd av ammoniakavgång och eventuella oförutsedda utsläpp av förorenat dag- eller tvättvatten. Inom ramen för kontrollprogrammet är det lämpligt att provta dagvattenströmmen från verksamheten. Sökanden har också bifogat

ett intyg om deltagande som medlem i *Vattenrådet – Vänerns sydöstra tillflöden* och kan därigenom följa och bidra till kollektiva insatser för god vattenkvalitet i ett bredare perspektiv.

När ska verksamheten ha satts igång?

Igångsättningstiden är den tid som verksamhetsutövaren har på sig att påbörja den tillståndsgivna verksamheten. Om verksamheten inte har satts igång inom den tiden förfaller tillståndet. (Se 22 kap. 25 § andra stycket och 24 kap. 2 § första stycket miljöbalken.)

Sökanden har yrkat på en igångsättningstid på fem år. Miljöprövningsdelegationen finner att en igångsättningstid på fem år är skälig.

Övriga överväganden

Det framgår av ansökan att mängden kadaver beräknas öka till högst 83 200 kg per år. Godkännandet från Jordbruksverket som bifogats ansökan medger förbränning av 10 000 kg per år för den befintliga 400 kW-pannan. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att ett nytt godkännande behövs inför det att verksamheten utökas till en sådan nivå att kadavermängden kommer överstiga nuvarande gräns.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Tidigare tillstånd upphör att gälla

Enligt miljörättslig praxis upphör tidigare tillstånd att gälla när det nya tillståndet tas i anspråk.

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser. Det kan handla om att det också är nödvändigt med andra tillstånd, dispenser eller liknande. Exempel på bestämmelser som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet
- kulturmiljölagen (1988:950)
- förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll
- förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66)
- industriutsläppförordningen (2013:250) och BAT-slutsatser
- avfallsförordningen (2020:614)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Jan Mastera, miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 9 juni 2025.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

Karta över verksamhetsområdet

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

- Havs- och vattenmyndigheten,
havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun,
miljo.bygg@vara.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Trafikverket, Region Väst, trafikverket@trafikverket.se
- Räddningstjänsten Skaraborg,
raddningstjansten@rtjskaraborg.se
- Aktförvararen i Vara kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Sabine Lagerberg
- Jan Mastera
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat Arp

